

Dani uppfann plástrið á nösina

Danski verkfrøðingurin Torsten de Woss uppfann plástrið á nösina, sum ítróttarfolk nú hava tikið til sín. Hann vildi sleppa undan at snorka

EYÐUN KLAKKSTEIN
KALMAR LINDENSKOV

Fyri hálvum øðrum ári síðani fór Torsten de Woss undir at brúka seg sjálfan og dótturmanning til royndir, fyri at finna fram til okkurt, sum kundi hjálpa fólki sum snorka.

Og danski verkfrøðingurin in kom skjótt á røttu slóðina.

Trupulleikin hjá fólki sum snorka er, at tey draga andan gjøgnum munnin. Betri andaleið gjøgnum nösina kann hjálpa, og tað var hesum, sum de Woss miðaði imóti.

Hann klypti sundur ein plastikkdunk, og klistraði strimlar av tunna plastikk-inum upp á nösina hjá sær – Hugskotið er heilt einfalt tað, at plastikkstrimlin roynir at rætta seg upp, tá hann verður boygdur yvir

nösina. Tí verður næsafligg-in toga út, og meiri luft kann dragast gjøgnum nösina, sigur Torsten de Woss.

Tvey ymisk plástur

Hugskotið riggaði, og framleiðslan av plastikkstrimlinum var sett í gongd í fyrítøkuni Scanson Life, sum de Woss frammanundan samstarvaði við.

Seinasta vetur royndi besta ishokkiliðið hjá Hvidovre plástrið. Tey vóru væl nøgdir við tað, og eftir tær royndirnar, setti Scanson Life ferð á framleiðsluna.

I USA striddist B.C. Johnson við sama trupulleika sum de Woss – hann snorkaði.

Hann royndi at seta ein plastikkpinn í eitt plástur, og tað virkaði á sama hátt.

Plastikkpinnurin royndi at rætta seg út, plástrið helt honum fóstum á nösini, og

tí vóru nasafleggirnir viðk-aðar.

Vilja hava einkarætt

I samstarvi við altjóða fyrítøkuna 3M fór framleiðslan av plástrinum í gongd, men tá 3M kom á fram við plástrinum í norðurlondum fyri trimum mánaðum síðani, var Scanson Life longu á marknaðinum.

Bæði Scanson Life og 3M royna at fáa einkarætt til uppfinningina, og tað kunnu báðar fyrítøkurnar fáa, tí talan eru um tvær ymiskar framleiðslur.

Plástrið hjá 3M klistrar um alla nösina, meðan vør-an hjá Scanson Life bert klistrar í endunum.

Kanningar visa, at bæði produktini betra um andadráttin gjøgnum nösina við millum 30 og 40%.

Hugskotið við plástrinum er heilt einfalt. Tað viðkar um andaleiðina í nösini, og kanningar visa, at tað riggar

Tvær fyrítøkur kappast um at selja plástrið

Altjóða fyrítøkan 3M og nógv minni danska Scanson Life marknaðarføra báðar nasaplástur. Sølvan veksur stóðugt, og enn er pláss fyri báðum fyrítøkuknum

EYÐUN KLAKKSTEIN

Plástur á nösina er summar-mótin hjá ítróttarfólki í ár.

Undir EM-kappingini í fótboldi, sum var spæld í Englandi í juni mánaða, kom plástrið rættiliga fram, og nú Bjarni Riis og aðrir súkkclarar slíta seg sundur í heimsins harðastu súkklu-kapping, Tour de France, er plástrið aftur at siggja – tað verður tað eisini seinni í ár, tá OL í Atalanta verður.

Eisini í Føroyum var plástrið at siggja á fótbolds-spælarum, áðrenn teir fóru í summarfrí, og tað verður helst meiri brúkt, tá fótbold-

urin byrjar aftur fyrst í august.

Tvær fyrítøkur kappast

Tað eru tvær fyrítøkur, sum kappast um at selja plástur til nösina.

Tann litla danska fyrítøk-an Scanson Life úr Hvidovre hevur ein rísa av einum kappingarneyta – altjóða fyrítøkuna 3M við skrivstovum í 59 londum, 89.000 fólki í starvi, og einum umsetningi upp á 80 mill-jardir krónur.

Sølvan av nasaplástrum veksur stóðugt, og talan er um ein marknað, sum er vaksinn nógv eftir stuttari tíð, og framvegis heldur fram at vaksa.

Hetta ger at pláss er fyri bæði Scanson Life og 3M.

Virksemi boomaði

Danska Scanson Life hevur eisini merkt økingina í søluni.

Fyrst í hesum árinum vóru 5 fólki í starvi í fyrítøkuni, og nú eitt hálvt ár seinni, hevur fyrítøkan fing-

ið 40 nýggj arbeiðspláss!

Arbeiðini er á einari verksmiðju í Vedbæk, har fyrítøkan framleiðir og pakkar nasaplástur døgnið runt. Selt verður til 12 euro-peisk lond.

– Bara í Danmark hevur ein hálv milljón fólki trupulleikar við snorki. Tað er ein stórur marknaður fyri vørur, sum hjálpa fólki við andadráttinum, m.a. ovurviðkvæm fólki, fólki við skeivari nös og tey sum snorka, sigur Finn Jacobsen, stjóri á Scanson Life.

Ikki ferð komin á søluna í Føroyum enn

Hvørki Scanson Life ella 3M vilja upplýsa neyv tøl fyri søluna í summar, men talan er um stóra øking.

– Í 1995 seldu vit 150 milljónir plástur, tað mesta í USA, sigur Niels Røddik frá 3M í Danmark.

Bæði Scanson Life og 3M lótu plástur til fótbolds-spælarar undir EM í Englandi, og nú standa pakkarnir við plástrum á diskunum í ítróttarhandlum og á aptotekunum.

– Vit hava plástur liggjandi og vit hava selt nakað av teimum, men enn er ikki ferð komin á søluna, siga tey á Tjaldurs Apoteki.

Hetta kann hanga saman við, at størsta ítróttarkappingini hesa ársins tíð, fót-

boldurin, liggur stillur í løtuni.

Luftin reinsað

Undir EM-kappingini í juni mánaða varð nógv kjakast um nasaplástur og læknar og serfrøðingar blandaðu seg upp í kjakið.

Ein av teimum atfinningarsomu segði, at um fólki ikki finga nokk av luft gjøgnum nösina, so bar til at lata munnin upp.

Men ítróttarfolk hava fyrirum við at anda gjøgnum nösina, tí luftin fær rætta hitan, og verður fuktad og reinsað. Tað hendur ikki í sama mun, tá andað verður gjøgnum munnin.

– Tað er eingin heilivágur í plástrinum. Plastikkið í plástrinum viðkar nasafleggirnir, og tí er eingin vandi fyri doping, tá plástrið verður brúkt, sigur Niels Røddik hjá 3M.

Fyrr í summar royndi Ítróttarsáttmálin plástrið á tveimum unglingaspælarum í dysti í Havn, og báðir spælararnir vóru samdir um, at plástrið riggaði.

Í seinasta umfari í landskappingini fyri summarsteigin brúktu fleiri føroyskir spælarar plástrið, men onkur helt speikliga fyri, at hóast meginparturin av spælarunum á B71-liðnum brúkti plástrið, hjálpti tað ikki nógv. Tey taptu 6-0!

Dagsaktuelli Bjarni Riis nýtir plástur á nösini, nú hann roynir at virka sær fremsta plássíð í heimsins harðastu súkklu-kapping, Tour de France. Tvær fyrítøkur kappast um at selja plástrið, og fyri danska Scanson Life er talan um boom í virkseminum